

Podnět
Výboru pro práva dítěte
Rady vlády pro lidská práva
ze dne 17.6.2026 k usnesení vlády č. 302 ze dne 18. 5. 2026 o
přesunu některých agend Úřadu vlády ČR

Výbor pro práva dítěte

1. vyjadřuje nesouhlas s přesunem lidskoprávních agend a jejich odborného, administrativního, projektového a koordinačního zázemí z Úřadu vlády České republiky na jednotlivá ministerstva v podobě přijaté usnesením vlády č. 302 ze dne 18. května 2026;
2. upozorňuje, že přesun může oslabit nadresortní koordinaci ochrany práv dětí a dalších lidskoprávních agend, a tím ztížit plnění národních strategií, mezinárodních závazků České republiky a doporučení mezinárodních organizací;
3. žádá vládu ČR, aby zachovala nadresortní charakter lidskoprávních agend, dosavadní strukturu a současné uspořádání v podobě jejich zařazení pod Úřadem vlády.

Odůvodnění:

Výbor pro práva dítěte Rady vlády pro lidská práva jako odborný a poradní orgán Rady vlády pro lidská práva pro oblast práv dětí vyjadřuje zásadní znepokojení nad rozhodnutím vlády České republiky o přesunu agend Úřadu vlády České republiky na jednotlivá ministerstva, přijatým usnesením vlády č. 302 ze dne 18. května 2026.

Výbor konstatuje, že ochrana práv dětí je ze své podstaty průřezovou agendou, která zasahuje do působnosti řady resortů, zejména práce a sociálních věcí, školství, zdravotnictví, spravedlnosti, vnitra, financí, místního rozvoje a zahraničních věcí. Účinná ochrana práv dětí proto vyžaduje silnou nadresortní koordinaci, stabilní odborné zázemí, schopnost nezávisle připomínkovat vládní a resortní materiály a dlouhodobou spolupráci se samosprávami, odbornou veřejností, občanskou společností a samotnými dětmi a mladými lidmi.

Výbor se neztotožňuje s tvrzením, že jde pouze o technicko-organizační přesun úředníků. Odborné a administrativní zázemí, které zajišťuje přípravu podkladů, koordinaci mezi resorty, kontinuitu strategických dokumentů, podporu poradních orgánů a připomínkování legislativy, je nedílnou součástí reálného výkonu lidskoprávní agendy. Jeho rozdělení mezi jednotlivé resorty může vést k oslabení nezávislého nadresortního pohledu, roztříštění odpovědnosti a ztrátě institucionální paměti.

Výbor upozorňuje, že Česká republika dlouhodobě čelí výzvám v oblasti ochrany práv dětí, zejména v systému péče o ohrožené děti, podpory rodin, prevence násilí na dětech, dostupnosti služeb duševního zdraví, zajištění práv dětí se zdravotním postižením, práv dětí v ústavní a ochranné výchově, práv dětí v soudních a správních řízeních, práv dětí cizinců a dětí ohrožených sociálním vyloučením. Právě tyto oblasti vyžadují koordinované, meziresortní a datově podložené řízení, nikoli další tříštění kompetencí.

Výbor dále konstatuje, že takto zásadní změna institucionálního ukotvení lidskoprávních agend měla být předem projednána s Radou vlády pro lidská práva, jejími výbory, dotčenými poradními orgány vlády, veřejným ochráncem práv, ochráncem práv dětí, odbornou veřejností, občanskou společností a zástupci a zástupkyněmi dětí a mladých lidí. Přijetí rozhodnutí bez otevřené odborné debaty a bez předložení analýzy dopadů považuje Výbor za procesně i věcně problematické.

Výbor pro práva dítěte zdůrazňuje, že ochrana práv dětí nesmí být vnímána jako dílčí resortní agenda. Jde o závazek celého státu, který vyžaduje politickou odpovědnost vlády jako celku, odbornou kontinuitu, důvěru veřejnosti a skutečnou participaci dětí a mladých lidí. Rozhodnutí, která mohou zásadně ovlivnit institucionální ochranu práv dětí v České republice, musí být přijímána transparentně, s oporou v datech a po věcné odborné diskusi.